

МАКУХ Василь Омелянович (псевд. — Микола; 14. 11. 1927, с. Карів, нині Сокал. р-ну Львів. обл. — 06. 11. 1968, Київ, похов. у Дніпропетровську, нині Дніпро) — учасник національно-визвольного руху. Наприкінці 1944 вступив до УПА, воював у розвідці. 15 лютого 1946 пораненим потрапив у полон, 11 липня того ж року засудж. до 10-ти р. таборів і 5-ти р. заслання. Покарання відбував у Мордовії та Сибіру (обидва — РФ). 1956 звільнений, через заборону проживати у Зх. Україні оселився у Дніпропетровську. Працював на виробництві. Вступив на пед. факультет Дніпроп.

університету, звідки відрах. за приховану судимість. Працював на виробництві, займався самоосвітою. Неодноразово відвідував Галичину, де зустрічався із товаришами по боротьбі, вони, у свою чергу, приїжджали до нього (ймовірно, напередодні річниці т. зв. Жовтн. революції готувалася акція протесту проти окупації Чехословаччини, однак хтось видав організаторів і їх заарештували). 5 листопада 1968 у Києві на вул. Хрещатик (побл. Бессараб. ринку) здійснив акт самоспалення — облився бензином, підпалив себе і біг у напрямі сучас. Майдану Незалежності вигукуючи: «Геть колонізаторів! Хай живе вільна Україна!». Помер у лікарні від опіків. Інформація про вчинок М. у СРСР приховувалася, однак про нього повідомили іноз. ЗМІ. Його подвиг 1978 повторив [О. Гірник](#). 2015 ім'ям М. названо вулицю в Дніпропетровську, 2017 у Києві на вул. Хрещатик йому встановлено мемор. дошку.

Рекомендована література

1. Строката Н. Самоспалення Василя Макухи // Віра. 1983. Ч. 1
2. Пам'яті героя (про В. Макуха) // У боротьбі за волю України. Кн. 2. Л., 2003
3. Гармаш Н. Він сподівався, що Україна прокинеться... // Слово «Просвіти». 2006, 21 верес.

[В. В. Овсієнко](#)

Бібліографічний опис:

Макух Василь Омелянович / В. В. Овсієнко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-60997>. — Останнє поновлення : 2025.

2001–2026 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).